

Telegraful Roman

Apare Martia, Joia și Sâmbătă

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.

Pe cinci luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articlele nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după involață**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Roman», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nr. 7811 Bis.

Circulară

către toate oficile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

Domnul ministrul reg. ung. de culte și instrucții publică cu datul 25 lunie 1918, Nr. 104,266/1918, a luat măsurile cunvingătoare în privința ajutorului de vestimente al preoțimiei.

În înțeleșul ordinajunei ministriale Nr. 2500 M.E. 1918, p. 44, 45 și 46, la ajutor de vestimente au îndreptățire:

1. preoții cu cuaificării superioare din parohii sistematizate, în cauză, când venitul lor fară întregirea dela stat nu trece peste suma de 3000 cor. anual;

2. preoții cu cuaificării inferioare din parohii sistematizate, în cauză, când venitul lor annual fară întregirea dela stat nu trece peste 2200 cor;

3. capelanii instituiți legal, în cauză, când venitul lor annual fară ajutorul dela stat nu trece 1000 cor.

În toate trei cazurile venitele în bani pot fi considerate numai cu 70%.

Suma ajutorului de vestimente este:

a) La preoții și capelanii de sub punctele 1, 2, 3, pentru fiecare persoană suma de 1000 cor.

b) La toți preoții și capelanii, cari în baza art. de lege IX din 1917, § 14, au adaoas de familiile, și din suma adaoasului familial de pe un an au folosit în pătrâul al doilea al anului 1918, adaoas, la acești preoții și capelanii căsători peste acel adaoas pentru soția, care trăiește cu el, încă 400 cor.

Suma stabilită pentru soția preoților sau a capelanului nu-jî compete atunci, când acea soție în baza ordinajunei amintite are deja ajutor de vestimente după oficiul său, nici atunci

nu-i compete, dacă soția aceea a fost considerată ca ajutor ca membru de familie în virtutea art. de lege XXXV din 1912, § 9.

c) La preoții și capelanii chemați în armată personal se dă 500 cor.

d) Sub titlul de ajutor familiar primesc pentru soție și cei chemați în armată ajutorul de sub punctul 1.

e) La ajutor pentru sine și pentru soție sunt îndreptățiri și acel paroh respective capelan, care înainte de datul acestei ordinajunei (1 iunie 1918) a fost în pensiune fie în mod definitiv, fie în mod provizor, dacă la data ordinajunei din nou a fost pus în funcțiune.

Un asemenea paroh respective capelan numai în acel caz poate reflectă la adaoas de familiile, dacă în pătrâul al doilea al anului 1918 a avut adaoas de familiile.

La ajutor de vestimente sunt îndreptățiri și acel paroh respective capelan, care la datul acestei ordinajunei, va să zică la 1 iunie 1918, a fost făptice în funcțiune, chiar și în acel casă, când ar fi în cercetare disciplinară. Dacă un paroh sau capelan a fost din orice cauză suspendat, acela nu poate fi împărțit de ajutor de vestimente.

Indreptățirea la ajutor se anunță prin un act vidim de respectivul oficiu protopresbiteral, adresat domnului ministru, și trimis Consistoriului arhidiecezan. Asemenea act se trimite deputatul de aci pentru fiecare paroh și capelan.

Asemenea acte dela preoțime (anunțare de ajutor, cerere) sunt la Consistor, se vor sorta după direcțiuni financiare, și se vor înainta la domnul ministru.

Aducem acestea la cunoștința publică spre stirea și orientarea celor interesați, cu observarea, că preoțimaea

indreptățită la asemenea ajutor de vestimente va face acul (cererea) trimis în lipar cu cea mai mare îngrijire, va induce exact datele ce se cer, stergând textul, care nu se potrivește, va indica exact direcțunea finanțării, la care aparține, îl va da corect, indicând locul, anul, luna și ziua, îl va subscrive legibil, și în timpul cel mai scurt va înainta pe calea cea mai sigură a respectivul oficiu protopresbiteral. Pentru cei chemați la milizia, cererea sau anunțul o pot face fațiliarii lui.

Oficiile protopresbiterale vor examina cu îngrijire actele intrate dela preoțimiei, vor controla că datele induse să fie corecte, fiind ele responsabile pentru corectitatea datelor, le vor vidim, și apoi pe lungă un conștițual general le vor înainta toate deputatul aci.

Fieind afacere de interes special al preoțimiei, ca ajutoare să poată fi votate și asignate cu toată iuteala, sperăm, că cererile dela preoțime vor fi trimise aici în timpul cel mai scurt posibil.

Sibiu, din sedința Consistoriului arhidiecezan, ca senat bisericesc, la 19 iulie 1918.

Din încrederă prezidiului :

Matei Voileanu m. p.,
acestor consistorial.Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.**Amvonul**

Mai ales când marea vîță se ridică de vîforul patimilor, bisericile ne apar ca insule pașnice în mijlocul furii, ca refugii pentru marile noastre suciunări, ca popasuri de odihnă și nouă întârzie.

o șapcă de călătorie în cap, ear lângă acesta un călător căre și vârseas nasul într'un ghid de călătorie Bädeker, și nici nu ridică ochii de pe carte.

Intrarea conductorului și o întrebare despre timpul de oprire într-o stație de teră prilej, după ce funcționarul se depărta fară, unei mici convorbiri. Domnul cel gros se plângă că plecicoase sănt călători și cătă supărări are omul cu ele.

— Poarte bine! zise domnul de lângă mine.

— Sunt însă și multe istorii vesele despre călătorii, începu eu. Îmi vine în minte gravura cu englezul care, pe un vapor, sătă cu spatele spre un minutun peisajul de pe Riu și citește neverști sale din Bädeker descrierea acelui admirabil poziții naturale...

— Poarte bine! zise călătorul dindă-dină Bädekerul.

Domnul cel gros zâmbi și domnul cel bătrânor rostii de asemenea un cuvânt amabil, astfel că, înzurățit, continuă:

— Sau istoria celuilalt englez, care sosește seara la Schaffhausen, și fiindcă e obosit, nu se duce să vadă cădereea Rîului, ci trimite un servitor să-i aducă o

In vremile de crude prigonișorii, ori căt de barbari erau prigonișorii, pornorile lor se îsbeau și se frangeau de pragurile sfinte, dincolo de care, sub bolile intace și respectate ale templilor, alergau naufragiați și martirii credinței.

Dar acolo, sub ocrotirea dumnezească, amvoanele apostolilor vorbeau: Nu pentru a adormi sufletele credincioșilor persecuți, nu pentru a-i ingenuchia supuși, în față unui destin, pe care și-l ar fi încupit neindurat și imutabil, ci pentru a stârnii avânturi de insufleții, pentru a da și-așteptelor sovârnelice un nou prisos de putere și rezistență.

Crestinismul n'a fost nicăi odată religia care să lege pe om în barcă și să-i dea drumul la vale, neputințios la voia valurilor pe fluviul falatității.

Crestinismul este religia impotriva trivirii, a supremului protest împotriva slabiciunilor omenesti.

Cine este investit cu înaltă misiune a amvonului, trebuie să se susțină și să simtă deasupra lui teribilă răspunderă apostolica.

Trebuie să ai aminte, că acolo, sub bolile fară prihană, aleargă la Dumnezeul părinților noștri cete de luptători fară noroc și odată cu ei, adusă de ei, o sfântă ființă nevăzută, ideală, mai mare decât noi toți, penetrată este a generațiilor trecute și a celor viitoare, a unui neam întreg.

Acesta este supremul prigojul al vremii. Când pagânii biruitor își intronau idoli în locul lui Cristos, un hierarh, care ar fi blasofiat asemenea «binefaceri», ce ar fi el decât un odios criminal față de creștinism!

Pe atunci, în epoca lui Nero bunăoară, apostolii se ridicau măreți, ureși în îndrăsneala lor, în zelul lor cei

FOIȘOARA**Frații basarabeni**Un veac de lacrimi lungi și de dureri,
Un veac de chinuri mari și de robie,
În miezul celui mai camplit răsob
Să scurs de tot în neagră vesnicie.Cu frunțile brâzdate, dar cu dor
Nețârnișor în inimă curată,
Vă desprăzuiți voi de cutropitorii
Să vă lipșești de mama 'nenunchiata.Clobani bâtrâni, cu turmele de oi,
Clobani bâtrâni cu pletele brumate,
Cântări domoi cu grai fermeador,
Cu gânduri bune și nădejdi curate.Căci sărbătoarea voastră e acum
O sărbătoare vecină și mare,
Să zvoni și adite 'n unde lungi
Să picură avânt și 'mbârbatore.Cântări cu drag... Iucaci în siruri largi,
Ca Nistru scump să vă admire hora;
Doar sărbătoarea voastră e acum
Neînțină și a tuturora.Eu vă trimis, pe aripa de vânt,
Uărî cinstile și vă dorește toate
Ce le poate dori cu gând senin
Un frate bun, — un frate de departe.

Florin.

Din călătorie

— Misi întâmpinări —

— Ești-mă car în trenul accelerat! — povestea scriitorul A. Th. — Mă duceam să vizitez niște rupe și aveam de călătorit mai multe ceasuri. Cine nu călătorește prea des, pentru acela călătorie cu trenul și o plăcere, — dar cei cari au prea de multe ori în sir această plăcere, pentru acela devin plictisitori.

După ce mi-am pus la adâpost geamantanul, pălăria și umbrela, imi examinai tovarășii de drum. Mai întâi mi amstrăteni un domn foarte gros. Desigur, deșăpește greutatea reglementară și călătorește cu o treia parte din volumul persoanei sale gratis. Lângă dânsul, în față mea, luase loc în colț, într-o atitudine impernită; un tânăr. Alături de mine era un domn mai bătrânor, cu mustață sură și cu

sticla de apă-de-acolo și a două zi își continuă călătorie.

Toți răseră numai Tânărul din colț rămas ursuz.

Domnul cel gros își aduse aminte să scoată ceva din geamantan, și această operajie îl obosiță tot de mult, încât încep să sufle ca o foacă.

— Grea afacere, ofă iupitanu-se să-și restabilească echilibrul respirației.

— Dumneata trebuie să căinărește pe putin o suflare de kilograme, — și zise domnul bătrânor.

— O suflare saptesprezece, — răspunse domnul cel gros. Cred și eu că nu sănătatea unui schelet.

— Poarte bine! zise domnul cel gros.

— Nu, nu, nu sănătate chiar un schelet.

Tânărul moje cîscă sgomotă.

Cățiva împălcători cu toții.

Domnul bătrânor părăsește dintre acela, cărora prin minte li treceau idei liniste și cumintă; domnul cel gros consulta un ziar cu cursuri efectelor, cel cu Bädeker

sfânt și apri și propovăduieau în vorbe de foc credința care sfârșit cătușește, credința care sterge fărădelegile, credința care mută munții din loc, credința măntuitoare.

Și, după cîntul lor, epoca ne-română s'a năruit...

Dante German.

Dușmani ai păcii și prieteni ai păcii

Corespondent din Zürich al ziarului Világ scrie următoarea:

Evenimentele se urmărează ca furta denaspru lumii, care se impletește peste adâncimi.

Firul telegrafic ne aduce mereu alte și alte stiri. Abea am început să meditem asupra uneia, a și osită două, a treia; locul stîrilor nouă îl ian altă și mai nouă; astfel încât mintea omenească, ostenita în grozăvile senzaționale din patru ani trecuți, abea mai poate să le urmăreasă în goana și schimbările lor.

Din caușul general se înalță *doud evenimente*; unul este retragere, însoțită de lupte, și executată de armatele austro-ungare lungă Piava; al doilea este ofensiva armelor înțelegerii lungă Marna, Pe un front de peste o sută de kilometri, cu respinge parțiale a armatelor germane.

Celelalte întărimplă se pot grupă în jurul acestor evenimente. Chiar și ofensiva franceză, engleză și americană pe frontul apusean a fost o urmare firescă a succesului italian dela Piava.

Ea împrejurarea că înțelegerea, condamnată lungă vreme la defensivă, a putut să prindă *inițiativa*, n'a rămas *frauă morală* nici într-o luna din taberele beligerante.

Au observat lucru îndată cei din înțelegere. Să nu mergem mai departe: Plecarea din post a secretarului german del exterior, Kühmann, au considerat-o ca în biruință a lor și s-au bucurat de cecese pentru ei nici nu era bucuri.

Nu trebuie să spunem: este *mare veselie și fericeire* în taberele înțelegerii; ultimele întărimplă rasboinice au electrizat dispozițiile resemnate, iar ziarele inconștiente zugrăvesc sursele cele mai strălucitoare din mijlocul curățării obosite ale popoarelor.

«*O nouă era își ia începutul*», — scrie în prim-articolul său unul din aceste zare franceze.

Eră nouă... Se poate... Evenimentele se pot schimba și aşa, că norocul va surâde câtva timp arme-

lor înțelegerii; aceasta însă nu însemnează, că *Ințelegera își poate ajunge cu armele scopul urmărit*.

Este explicabilă bcuria, care s'a înstăpânit asupra Parisului, Londrei, Romei și Newyorkului. Dar cei ce judecă mai recă, nu sănătății de frigurile acestea ale biruinței. Pentru înțelegerie nu se poate închipui o primjezie mai mare, decât dacă ar da creaționă depin vorbitorilor sforătoare ale politicianilor guralvi și lipsiți de conștiință.

Ceeaza azubitul: este frumos; însă, cu mintea cumpănată nu se poate gândi nimănii, că acum comandurea germană va lăsa să-și scape din mâini totul inițiativa, și că armata germană să aici încolo nu va fi în stare, decât să se apere și să se retragă!

Căt de mândri sănt francezii, englezii, italienii, când pomenesc de vorbele lui Kuhmann, care declarase, că *răsboiala nu se poate spune numai cu armă!* Pe rândul înțelegerii, să recunoască și dânsă și să spună același lucru. În acest mod de sigur ne-am apropiat de pace mai curând, decât atunci când din prilejul unor izbănde momentane, se vorbește de începutul unei *newouă*.

Inadevăr, nimic mai urât și mai plăticos, decât declamațiile celor mai multe ziare antantiste, pentru imbatătare publicului, și pentru a-i trezui mereu treaz focul, intru a crede în biruință finală a înțelegerii.

Este de prisos cu totul, ca raportorii rasboinici, caru nișă perciștează pielea, să expună în colori romântice, de aventuri vitești, curajul și jertfa ostăilor înțelegerii.

Principem cu toții foarte bine, că ostașii francezi, englezi și americani sănt tocam așa de eroi și gata de jertfă, și că soldații noștri austro-ungari, sau ca și soldații germani. Dar, de altă parte, nu ne îndoim nici despre faptul, că *fiecare* militar este înțeleșă și gata de jertfă de aceea, fiindcă nădăjuiesc că prin *acest viruță al sale* va contribui să se termine căt mai neînțărtă mareea devastare înfloroare de astăzi. Cine presupune

aițceva despre soldații țării sale; cine explică altcum jertfira de sine, complice păcat și presupune infamie de spre dânsă.

Stim bine, că nici soldații francezi, nici soldații italieni nu cîtesc gazele, care vestesc lupta de totală nimicire. Nenumărate dovezi adverzente, că dânsă lapada din mâinile lor astfel de gazeze, cum lapezi o buruiană veninoasă.

Din rapoartele ziarelor moderate antantiste se constată învederă, că contele Ștefan Tisza ia la cunoștință răspunsul ministrului Cameră asemenea,

simțesc și ce voiesc soldații suferitori ai înțelegerii; tot aceea, ce doresc și ostasii austro-ungari, germani, bulgari și turi, adică: pacea că mai curând între popoare, o pace deplin onorabilă, care va respectă pentru fiecare umanitatea, drepturile și sentimentele

Nr. 6351/1918 Epit.

Notificare oficială

Dominul ministru de culte și instrucție publică cu descriptul din 17 Mai a. c. Nr. 36014/III a. face cunoscut, că nu este în interesul comunelor bisericesti ca să intocmaiască clopoțele de până aici vărsate din bronz cu clopoțe de otel, — căci aceste din urmă sănătățile expuse ruginei și sunetul lor nu este clar ca și clopotelor vechi și nici nu e permanent același, ci e supus la diferite schimbări.

Acacea o aducem la cunoștința organelor noastre spre stire și conformare.

Sibiu, în 14/27 Iulie 1918.

Consistorul arhidiecezan.

Camera ungăre

Sedința din 6 August. Ministerul de culte și instrucție publică, consemnă Ion Zichy, președintele camerei deputaților, sănătățile expuse ruginei și sunetul lor nu este clar ca și clopotelor vechi și nici nu e permanent același, ci e supus la diferite schimbări.

Trecându-se la ordinea zilei, se continuă discuția asupra proiectului de lege pentru îngrădirea milioanelor, la care iau cuvântul deputații Brody, Farhás, Tarjaga și Szatránkowszky. După această dezbatere se întreprinde, ca să urmărească interpellările.

Ministrul pentru alimentarea publică, principalele *Windischgrätzler*, răspunde la interpellarea de Miercurei a contelui Tisza.

Ministrul reiește să mai intâmpine la acuzarea cuprinzătoare în declararea guvernului austriacă, care afirmă că Ungaria e dat forță puțin ajutor. Lucrul nu este, deținătorul, decorea armata este nutrită exclusiv din partea Ungariei. De altfel ministerul s-a îngrădit, ca pentru viitor ajutorarea Austriei să se facă astăzi, că Austria ne pună la dispoziție materiale brute și articole industriale în schimbul bucatelor. Cu privire la procederea țării, vorbitoriul declară, că a dat primisime ca cei ce n'au bucate, să le poată cumpăra până la sfârșitul lui Septembrie; a dispus, că autoritățile sănătății să ceră loc de urmări, să se îngrădă peste sună întrugă de cei neprovăzuți cu bucate. Răzănd îl agită în aer, zicând încă odată:

— Dar să nu-i spună nimic! Aleu, ce-o să mai răd!

— Putești portofolul în buzunar.

Peste câteva timpi, cotrobășea ceva în geomantian, apoi îl puse la loc, și pălăria și o aceză iar de-asupra.

— Apoi se ridică și ieșă pe coridor, privind la el și te ce, pe fereastră.

— Eu cu vecinul meu începurăm să vorbim despre Elveția.

După o oarecare vreme, țăranul se desțepă frecindu-se, somnorus, la ochi. Tatăl său nu se întorsește încă în comparație; fară ca noi să îl observăm, îl părăsesc locul de fereastră de pe coridor.

— Tânărul rămasă câtva timp ca buimâci, apoi puse mâna în buzunaru hainei, și deodată devin foarte trăz. Cu o expresie de cenușă mare spăimă strigă:

— Portofoliul meu!

Noi căștigători dozi zâmbăm; de dinădărul ghidului Bädeker se auzi;

— *Foaarte bine!*

Sedința din 7 August. In numele croitorilor vorbește baronul *Rothschich*, zicând că George Szemrczány îl acuzase, pe vremea aceea, de trădare de patrie, dar cu totul ne nedrept; banul croat a desvelit acum societatea aceea, vrednică de dispreț, care a răspândit calomniile.

Prim-ministrul *Wekerle* respinge cerelele croatoare. Acuzarea, făcută de Szemrczány n'a fost de rea credință, deși rolul lui Rajatich să-l sămure.

Intrările se în ordinea de zi, vorbește deputații Paul Teleki, contele Ștefan Tisza care își exprimă părerea de rău că se scoate carăsă la lveală chestiunea evreiască. Vorbitoriul desapără antisemitaismul, a căruia generalizare este greșală. Dar și evreii ar trebui să lucreze pentru înălțarea antisemitaismului.

După răspunsul lui *Wekerle*, care zice că s'au luat măsuri pentru plecarea galășilor din țară, urmează căteva interpellări.

Ladislau Fényes cere și dănsul, că ei sănătățile pierderi pricinuite de răsboi noastră. Oratorul mai cere ca rajună de pâne să nu fie de loc redusă în cursul anului.

Sedința se ridică.
Se continuă în 8 August.

Ministrul de hainezi baronul Szurmay, accentuează de nou, că principul acestui proiect este a se îngrijii de aceia, care sănătățile incapabili de munca.

Proiectul se votează în general și în special.

Tablourile Grigorescu — dispărute

Renasterea scrie:

Arta română nu se putea să fie scutită de o pagubă, cel puțin la același nivel cu celelalte pierderi pricinuite de răsboi României.

Intrădevăr, parte cea mai prețioasă din tezaurul nostru artistic, *Colecția Grigorescu* — ce cuprinde toate minunile de artă rămase pe urmă înaintă nostri pictori naționali, — această adevărată colecție de artă a dispărut.

Ințrepările acestei dispariții nu sunt încă cunoscute. Ceeace se șiile hotără asupra acestelor tenebrosă afaceri, — fiindcă se pare că s'a transformat într'o simplă afacere, — cele ce nu pot să fie contestate sănătățile:

Cu prilejul evacuării Bucureștilor, cele mai prețioase tablouri din pinacoteca capătalei au fost desfăcute din cădră și facute suluri spre a fi dusă la șasi. Pe lângă operele de artă ale măestriselor străini — opere ce au costat pe stat către milioane de lei — s'a infășurat în același fel și a fost lăsat și o bună parte din pânzale marielui Grigorescu, și anume pânzalele cernele mai de preț ca: Vedeta, Satra jignitoasă, Lai, Cojitură de fete, Bâtrâna torcând, din Vitre, Pădurăriul de Fontainebleau și c. a.

In incursiile de pe vremea când se punea la cale famiosul «triumphul al morților» tezaurul nostru artistic a fost lăsat și tară, chihfil și pe săpăt mară bină (e) în mijlocul nebuloaselor rusesci.

Si colecția noastră artistică a fost atât de bine păstrată, încât pe vremea astăzi, gazetele din lângă au reprodat cîteva zile în sir un anumit prim care un domn colonel făgăduindu-*cum* 10,000 lei cui li

— Cu adevărat a dispărut! strigă iar Tânărul speriat de tot; — aveam în el mai bine de două mil de mărci...

— El lăsat, nu te mai speră, zise vecinul meu. E numai o glumă. Lă uitătă d-te...

— Ce tată! strigă Tânărul iritat. Tata și la Münich, — ce-are a face?

— Cum! Domnul care sătăcește ceva vecinul meu și arătând la locul gol, — nu era tată d-te? Uite-i geamantanii și pălării, sănătățile aici...

Adevărat, geamantanii și pălăriile erau acolo, dar «tată» nu mai era nicări. După cum constată conducătorul consultat de urgență, el se coborăse în stația antrenegirogoare.

Trenul însă își mergea drumul ne-păsărit.

— Al dracului pungaș, bine crescut, dar mare purcel! — zic eu.

Ei domnul dinădărul Bädekerul, cu convincere:

— Foaarte bine...

Is continuă lectura. Tânărul mojic mai căsătă odată, iar eu mă gîndeam la difesele lucruri ce pot să treacă prin mintea unui rătăcitor.

— Dumneata te duci la Berlin? — Întrăbă afară un domn pe altul, cu care dimpreună treceau pe coridor pe dinaintea compartiimentului nostru.

Domnul bâtrân zise atunci:

— Astăzi aduc amintea ceva ce s'a întămplat de unul cunoscut îmi acasă. Stătește și el într-un compartiiment, și mergea la Berlin. La o stație se urcă unul din cei mai intimi ai lui... concurenți. — «Dar dă unde mergi?» — Întrăbă astăzi numai deacă... — «La Berlin.» — «Mă streulești, — își zis concurențul, — tu-mi spui că te duci la Berlin, pentru ca eu să cred că tu te duci acolo! Dar eu și tu că tu te Berlin te duci... De ce atunci să cauți să mă tragi pe stofă? De geaba nu mă picalești!...»

— Foaarte bine! se auzi dinădărul Bädekerului.

La stația cea mai apropiată domnul cel bâtrân se dețe jos, și fiindcă nimeni nu se mai urca, Tânărul mojic profită de ocazia ca să în posesione

va putea de orice indicații asupra colectiei Grigorescu, aflată într'un vagon ce s'a pierdut la Odessa.

Ce să se pare vagonul dispărut făcea parte dintr-un tren de care răspunde acel colonel.

Acum o întrebare se pune, care pe toți iubitorii de artă îl umple de îngrijorare:

Dispărut pentru totdeauna tablourile lui Grigorescu, ceea ce adăuga un nou și dureros dezastru la dezastrele cele-

alte, de care am fost loviți, sau să sperăm că vor reapărea într-o zi — prin colecționiști și galeriști publicare sub forma de chirilipuri cumpărăt de... «obșeviști», sau vom avea norocul și fericea să le vedem reînăud și locul în pinacoteca?

A doua întrebare: Oare aceeași soarte avău-o și tablourile măștilor străini, ridicate din pinacoteca în timpul evacuării?

Vom urmări de aproape misterul acestui dispărut.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapest, 7 August. (Of.) Frontul italic: Luptă de tunuri și activitate de patrulă.

Frontul albinez: La vest de Berat am respins atacuri puternice, care de sus a devenit un căstigat nou teren.

Budapest, 8 August. (Of.) Frontul italic: Nemic de importanță.

Frontul albinez: Cea noastră aviație pentru aruncarea de bombe a atacat aerodromul italic la răsărit de Valpina. Fumul și focul ibiscutu au dovedit reușita întreprinderii.

Şeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 7 August. (Marele cartier general). Frontul apusean:

Grupul de armate al principelui de coroană bavarez Rupprecht: În luptele purtate la nord de Somme, numărul prizonierilor s-a urcat la 280. La sudul drumului lui Bray-Corbie, un contraatac englez s'a prăbușit în fața linilor noastre nouă. Activitatea de reconstrucție de ambele laturi de Lys și de-a lungul Arvei a fost îndepărtată. Un acasă dușuman parțial la nord-vest de Montdidier, în urma efectelor tulnurilor noastre, nu s'a putut desfășura.

Boala spaniolă sau gripe?

Întreaga Europă vorbește de apariția unei boale epidemice, care a întrerupt activitatea socială, or unde să ivi.

Boala a apărut și la noi. Cazurile sunt sporadice, dar probabil că se vor înmulții și boala va lua forma epidemică. Avem de a face cu o boală nouă, sau este vecnea gripei epidemică din toată Europa?

Întreaga omenire este săgăduată de durerosa cronică, de ce petrec acum în Europa.

Ea a modificat condițiunile de viață și de alimentare ale omului. Starea de deprimare sufletească, care influențează aşa de mult asupra omului, -ă fac organizări puțin rezistență și predispusă la toate boala epidemice.

Inaintea răsboiului, locuitorii Europei se supărău și, cu mijloacele tehnice, la îndemnul, aplicate în toate obiecturile viei zilnice, credeau o viață redată și confortabilă. Arhitectura era modernă, dar microbul nostru comun acum amintează de beroare de beligeranță, nu găsește evenimentul clasic pentru a trăi în largul lor.

Azi în glăsim în față unii europeani slabii și amari. Epidemie de boale, de care omenirea aproape uitase, au renăscut. Tifosul exantematic, variola, icterul epidemic, și acum, asa zisă gripe spaniolă - și au făcut apariție.

Ne afâm în față unei boale noi, sau în față vechiilor epidemii gripe? Cronicete, boala seamănă cu gripe. O incurziune în istoricul gripei, ne va da lămuriri asupra ei.

Gripa s'a ivit pentru prima oară în Europa, în anul 1580, și de atunci, deși a rămas în starea endemică, totuș din când în când, microbul ei capătă o virulență particulară și dă naștere mulțimii de boala epidemii.

Se cunosc câteva epidemii în stil mare de gripe, și caracteristic este faptul că de către s'a ivit, s'a crezut că avem de-aface cu o boală nouă. Așa a fost în anul 1830, și în anul 1840.

În anul anului 1889-90 toate gazele europene vorbeau de o nouă boală epidemică învătă, ale cărei simptome se asemănau cu cele ale gripei.

Mai târziu s'a constatat că cocaboiul lui Pfeiffer, microbul gripei, este virusul.

Boala luate proporții uriașe, 80 la sută din europeeni au suferit din această gripe, care s'a întins cu o repezicione extraordinară. Viața zilnică s'a întreruptă activitatea.

Grupul de armate al principelui monștenor german: Atacuri parțiale, în orde de dimineață, la Vesle. La răsărit de Fismes, cinci lăzii au atacat și executat peste Vesle, am făcut prizonieri. Seara foaiu, următoare de acumunării tari de ambele laturi de Braine și Pachozoch le-am respins prin focul nostru, parte prin contraatac.

Berlin, 8 August. (Marele cartier general). Frontul apusean:

Grupul de armate al principelui de coroană Rupprecht: Am respins înaintări parțiale englezie de ambele laturi de Lys. La nord de Somme, dummului a îndreptat inversamente contracurație împotriva pozitiei noastre nouă de la drumul Bray-Corbie. Le-am zadăncit. N'a avut succes nici atacul parțial de cea frație de vest de Montdidier.

Grupul de armate al principelui monștenor german: Între Soissons și Reims din vreme în vreme luptă de artillerie. Lupte mărunte de infanterie lângă Aisne și la nord de Reims.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: Înaintare însărată în Vosgi în linile dușmane dela Schirmeck-nemeneț.

Sublocotenentul baronul Börigh a scăpat la 20-a victorie arieană.

Ludendorff.

Istoria se repetă. Azi nouă boală nu este decât vechea gripe cu caracterul epidemic. Gripa de data aceasta, înținându-n om mai mult fizică, și-a exaltat virul.

Caracterul boalei este mai dramatic, căci mai dramatică este azi și viața omului. Dar studiul clinic al bolnavuților probează în deajuns, că nu este vorba decât de gripe.

Gripa este o boală care îmbrațează forme multiple, de unde și deoseberea sa se găsește în descrierea boalelor, în găzete.

Formele cele mai principale sunt trei: gripa formă toracică, gripa formă gastro-intestinală și gripa formă nervoasă.

Gripa care bântuie acum în Europa, trebuie să ai căracterul ce s'a ivit acum și la noi. Un om sănătos și care îs vede de ocupanțe, este apucat de o tremurare, fiind urmat de o răcorire mare de temperatură, simile dureri toracice de cap și impotrivă, este sănătatea patul. Arp oponă o senzație de obosalea, de slabiciune extreană.

După aceea încep fenomenele nevrăjitoare, care daturi de sare, de spate, sau în lungul coloanei vertebrăile. Bolnavul simte o duree în lungul laringelui și tracheii, și tușește uscat la început, apoi umed. Catarul ochilor și al nasului lipsesc în epidemie actuală. Mușii și dureri de stomac, pe care le pun în legătură cu alimentația proasă. Temperatura durează de 2 la 7 zile, cu variajuni. Bolnavul este constipat, n'are poftă de mâncare, limba este foarte încărcată. Boala se termină cu nădusești, și bolnavul este încă multe zile foarte slab și obosit.

Cei mai grevi lovitură de această boală, sunt bătrâni, cari mai todeaua sufer de o boală cronica a arterelor.

În străinătate s'a înregistrat compilajunul pulmonare și cardiac mortale. La noi în judecăta nu, probabil pentruță epidemia nu este așa intinsă. Nu sună dacă în străinătate s'a putut izola la acești bolnavi cococaboiul lui Pfeiffer. La noi se urmărește cercetarea. Cococaboiul acestuia se găsește în scopul bolnavuților, căci microbul să se așeză în organele respiratorii, de unde și varsi oturăvile în organism.

Microbul zolarii și culivării au fost încolțit animalistic, în laborator, cărora li s'a putut reproduce boala. Cobaii, epurule, maimuță, au fost alese ca animale de experimentare. Maimuța capată o formă mortală și rapidă.

Gripa de azi se mai deosebește de cele vecine, prin anotimpul în care a apărut, și apoi din punct de vedere geografic.

Telegraful român

telegraful român

Gripa de obicei se ivesete la schimbările bruscă de temperatură, stărișul termal și sfârșitul toamnei. De data astă s'a ivit în toală în veră!

Din punct de vedere geografic, este ceva deosebit la epidemia de azi. Toate epidemile din Europa îs avean originea din Asia. Din Asia veneau în Rusia orientală, apoi la Moscova, Petersburg, Sankt Petersburg, și apoi în scurt timp cîndrind toată Europa.

Epidemia actuală îs are istorul în Franță, a trecut apoi în Spania, unde apoi microbul a devenit foarte virulent, boala a luat ad căracterul marilor epidemii, s'a întors apoi din nou în Franță și a pornit apoi spre Orient, prințind în drum totale jările.

Gripa nu dă imunitate și recidivele sănt dese. Așa se explică eșuarea gripei, preventiva contra gripei. Nici seroterapia grăbită nădă a dat rezultate.

În România de Dr. Sălătinănean a făcut încercări de vaccinare. Rezultatele nu sănt de perență contra gripei. Totușă se întâmplă că în următoarele zile se va întări gripele, căci se va întări gripele animală. Bolnavii trebuie să se trateze cu regim lichid, iar tratamentul trebuie condus de medic.

Dr. M. Cajal.

Știrile zilei

Patru salo de posturi învățătoresc. Zilele din capitală scriu, că începând cu 1 Septembrie, a. c. sănd de ocupat patru salo de posturi învățătoresc pe teritoriul comitatelor ardeleni: Bistrița-Năsăud, Brașov, Făgăraș, Trecătina, Hunedoara, Sibiu și Târnava Mare. Este vorba, în toate aceste cazuri, de statificarea școalelor confesionale românești.

Haine pentru învățători. Reuniunea Hangua a cumpărat în preț de patru milioane de lire pentru Imbrăcămintă învățătorilor și învățătoarelor scolare. În legătură cu reunirea acestui săi și anul săzi, se întâmpină de haine de probă. Membrii familiilor de învățători se împărtășesc și ei de favor. Cei mai scump rând de haine costă 450 coroane. Haine pentru copii de 4-14 ani costă 129-235 coroane. O rochie 362-500 coroane. Un rând de haine sacu 175 coroane.

Haine pentru învățători. Reuniunea Hangua a cumpărat în preț de patru milioane de lire pentru Imbrăcămintă învățătorilor și învățătoarelor scolare. În legătură cu reunirea acestui săi și anul săzi, se întâmpină de haine de probă. Membrii familiilor de învățători se împărtășesc și ei de favor. Cei mai scump rând de haine costă 450 coroane. Haine pentru copii de 4-14 ani costă 129-235 coroane. O rochie 362-500 coroane. Un rând de haine sacu 175 coroane.

Influența spaniolă. În luna lui Iulie 1918 s'a bolnavit în Sibiu, în luna iulie, cam două miile de persoane. Cazuri mortale au fost două. În luna curentă, influenza spaniolă a mai scăzut.

Moartea de eroi. A murit de moarte vîțejească în luptele din Plevna locotenentul din Regimentul de infanterie nr. 138 Ioan Oujia, Eroii nu mor.

Distincție. Di Ioan Berghe, mult talentat poet, care a publicat numeroase versuri de viață în foisoara ziarului nostru, și care a putat cipa în ofensiva din 15 luni pe frontul italic în calitate de cadet aspirant, este decorat cu medalia de argint pentru vîțeje clasa I.

Cuvânt de lauda. Din Timișoara ne se scrie: Preotul militar, părintele Nicolae Muntean din Torcul mic, la cererea comunei bisericicești a fost absolvit de serviciul militar. Cu această ocazie, comanda militară din Timișoara, în ordinul de zi de 22 Iulie 1918, a exprimat frumoase cuvânt de laudă la adresa numitului preot pentru serviciile aduse în patriu an de sfârșit al război, frăț și că se referă al predecesorului său, părintele Nicolae Muntean ne servește și nouă de față. - Un preot.

Intruire în ziaristi. În 20 August n. se va înțelege în Sibiu o intruire a ziaristilor, în scopul de a înființa o reuniune ardeleană de ziaristi. Patronii festivităților, organizate cu acest prilej, sănt: Prepoșitul principieho Hohenlohe și comitele supremă Frideric Walbaum. În primul săz, se vor vizita lucrurile vrednice de vîță. În oră, după cinci săzi deschisă în scara de la intruri. Seara reprezentă festivă în teatrul orașului. A doua zi, 21 August, excursiune la băile dela Ocnă.

Prejurii de faimă în Sibiu. În săpîmâna aceasta s-au distins locuitorii săbieni 80 de diagramări de faimă de persoană. Prejurii de aci încluză: faimă de copii (numă 3 corone 66 fileri), faimă de mătușă (cor. 26 fili), faimă de pâne 80 fileri, faimă de secără 1 cor. 20 fil. de kilogram.

Recolta bogată de poame se vestește din comitatul Săbieni, unde s'a făcut atât de multă, pere și nuci, cum nu s'a mai pomenit de zeci de ani. Recolta poamelor se evalează la cel puțin o mie de vasegoane. Elemente de prin Galicia și alii străini ai și năpădit în partea locului, ca și în alte comitate nordice, oferind pentru poame prețuri mari în scopuri climătărnicie.

Familia extințorii. Guvernul Spaniei a cerut Rusiei să permită familiei postului sărăcă să se stabilească în Spania. Guvernul rus însă nu permite decât membrilor de sex feminin al familiei extințorii să părăsească Rusia. Greutatea este că trecuva nu voie să se despărță de fiul său Alexei.

În începutul anului al 5-lea de răsboi regel George al Angliei a salutat prin o deșepră pe Poïcară, reprezentantul republicen francez. Suveranul englez accentuează hotărârea nestrămută a Angliei pentru a sfârși cu biruința răsboiu; căci - zice regel George - păcăsă victoriuoasă se apropie. În răspunsul său, Poïcară menține nutrește aceleași nădejdi.

Cel puțin 15 milioane de soldați? Regul George primind în audiță căiva ziaristi din Canada, li-a declarat că, după comunicatul primului de la general american, cel puțin 15 milioane (7) de soldați ai Americii s-au gata să intervină în războiu și că vor trebui.

Po cîmpu de luptă european. Președintul Statelor Unite Wilson, va vizita acușatul de lupu din Franță și va merge și în Italia, în drumul său, prezidentul și însotitorul membrilor guvernului american și de mai mulți senatori.

Rătinele înăregă de pâna. Începând cu ziua de Duminecu, vienăles îs primăza precum portiunea înăregă de pâna. Un kg de pâne costă acum în Viena 1 coroană 20 filer.

Digăvare. Se anunță din Helsinki Consiliul național finlandez ceh-slavă della Moscova. A cercetat atrâiva și a constat, că trupele cehe au primite din partea guvernului francez 11 milioane, de la guvernul englez 8 milioane de ruble, ear dela secția din Moscova a consiliului 3 milioane de ruble. Afără de aceasta, vicepreședintul consiliului a incasat della consulul francez un milion, ear membri singurul cu totul o jumătate de milion de ruble. Plată lunări a soldaților cehi, de cănd se luptă împotriva rusilor, s'a urcat la 200 de ruble.

Impărțirea Galicii în două. Della Lemberg se anunță: Consiliul național ucrainean din Austria a jinut Duminecu o sesiună din Reichstag. Constată Levitski a raportat despre situația politică. Consiliul a enunțat în unanimitate, că resolvarea problemei ucrainene în Austria trebuie să fie îndeplinit numai prin împărțirea în două a Galiciei, unitindu-se Galitia răsăriteneană cu Bucovina într-o singură provincie autonomă.

Tren căzu în Vistula. Mare catastrofă s'a întâmplat Vineri noaptea în Galicia la Osvicem. Un tren de mărfuri s'a oprit, ca cauza unui defect, pe podul răului Vistula, care săgea Osvicem. Când în sfârșit a pornit, și a deviat de la trenul personal, ce venea din Viena, un tren din cimitul acestui tren a pus în mișcare frâna dar totușă n'a putut opri toate vasegoanele în urma cloenirii, au fost aruncate în râu 5 vasegoane. Jertfele sănt: 10 morți și peste 100 de ranii.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, de la:

Nocrich	la 6:43 l. d. a.
Ciznădie	7— "
Vînt	7:41 "
Copsa	3:07 d. a.
Ciznădie	3:44 "
Făgăraș	4:34 "
Turnu Roșu	6:04 "
Ocna (de la băi)	8:09 "
Copsa	10:05 noaptea

Pleacă, spre:

Ciznădie	5:21 l. d. a.
Copsa	6:20 "
Turnu Roșu	10:50 "
Făgăraș	10:13 "
Copsa	1:31 d. a.
Ciznădie	1:57 "
Ocna (la băi)	4:02 "
Nocrich	4:06 "
Vînt	6:10 "

Teatrul cinematografic Apollo, Strada Schevici. Directoră: Dr. Emil Tóth. Sâmbătă, în 10 August: Corabia moartă, film cu Valdemar Psylander.

Duminecă și Lună: Mare seard de teatru.

Nr. 297/1918

(177) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III Pancu și filii Sălăște, din protopopiatul Dobrogea, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în *"Telegraful Român"*.

Emolumentele impreună cu acest post sănt cele făsionate în coala B, pentru întregirea dozajului de la stat.

Petitionile de concurs, instruite cu documentele prescrise, să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții să se prezinte cu prealabil incogniștere la subsemnatul în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Dobra, la 18 iulie 1918.

Oficial protopresbiteral ort. român al tracăului Dobra, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Iosif Moraru,
protopresbiteral.

Nr. 226/1918

(175) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasă II-a Mușin cu filii Vîță și Ghilebea, din protopopiatul Muras-Oșorheiul se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în *"Telegraful Român"*.

Emolumentele impreună cu acest post sănt cele făsionate în coala B, pentru întregirea veniturilor parohialele de la stat și în special statutorei în sedința comitetului parohial de la 25 iulie 1918.

Cerurile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis al concurenței — cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, se pot prezenta în vreo Duminică ori sărbătoare la biserica spre a căntări, cuvântând, eventual a celebra.

Reghinul-săesc, la 12/25 iulie 1918.

Oficial protopresbiteral ort. rom. al Muras-Oșorheiul în conțelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop, adm. prof.

Nr. 259/1918

(176) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasă III-a Ursișor-Supărău, protopresbiteral Reghinului se publică din nou concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în *"Telegraful Român"*.

Emolumentele impreună cu acest post sănt cele făsionate în coala B, pentru întregirea veniturilor parohialele de la stat.

Cerurile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis al concurenței, — cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii — se pot prezenta la biserica în vreo Duminică ori sărbătoare spre a se face cunoscătă alegorilor căntând, cuvântând, eventual celebrând.

Reghinul-săesc, 12/25 iulie 1918.

Oficial protopresbiteral ort. rom. al Reghinului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop.

Nr. 325/1918 of. prot.

(171) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasă III Lăschia (Lăzach) din protopresbiteral Cetății-de-peatră, prin aceasta — în conformitate cu decizul consistorial din 22 Mai a. c. Nr. 5457 Bis. — se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în *"Telegraful Român"*.

Emolumentele impreună cu acest post sănt cele făsionate în coala B, de congrău.

Concurenții să-și înainteze rugările, provăzute cu documentele de lipsă, în termenul fixat subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu observarea restricțiilor și-lui 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în o Duminică sau sărbătoare în biserică din Lăschia, afirându-se ca concurență.

Lăpușul-unguresc, Magyarlásos, 30 iunie 1918.

Oficial protopresbiteral gr.-or. român al tracăului Cetățea-de-peatră în conțelegeră cu comitetul parohial.

Andrei Ludu,
protopop.

„ARDELEANĂ“,

Institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Orăștie.

Concurs

Cu intenția de a forma succurență pentru viitor, direcționează institutul de credit și economii „Ardeleană“ soc. pe acțiuni în Orăștie astăzi ca că se înactiveze fondul jubilar economic al institutului dând ajutor unor bătrâni, care doresc să-și completeze cunoștințele practice în:

1. Administrație unei moșii mari mar, sărită, zarvă, vilă de vie și albmară.

3. În manipularea vinului.

4. În conduceră unui atelier mehanic pentru reparări de mașini agricole.

Concurenții său să dovească că au dejas anumite cunoștințe în una din aceste direcții, că au purtare morală bună, sănătosă; astăzi să arate apoi starea familiară, etatică, cunoștința de limbă și relația militară.

Mărimea ajutorului se va stabili conform trebuințelor ce se va reclama ocupătă la care voiesc să se aplică reflectanții. Praxa o vor face la moșia, la grădină, în privința de vin sau la atelierul, care-l va indica institutul, eventual în care doresc reflectanță. Durata praxei se va stabili după trebuință.

Direcționarea e aplicată mai departe la un ajutor de cel puțin cete 500 cor. pe an unor tineri, cari voiesc să absolve vre-o școală practică agronomică de ex. în Mediaș, Bistrița, Feldioara, Lugoj, Sighetu etc.

De la aceșia se cere să fie trecuți de 15 ani, și să-și espereze însăși direct primirea în ceea ce astăzi. Condițiile de admitere s-au anunțat în ziare în ziua acesteia. Termenul de primire expiră can prin 20 August c.

Onorați domeni preoți și invitațiori dela astăzi sunt rugați pe călău această să ne recomande tineri pentru a fi trimisi la școala agronomică amintită.

Cerere pentru ajutorul cuprinse în acea căuta reflectanță următoare să se înainteze la direcționarea institutului nostru până în 30 August n. a. c. înscrisă de tuturor scrișorii de recomandare din partea veniturii intelectuale de treccere din partea locului.

Orăștie, la 29 iulie 1918.

Direcționarea.

Nr. 247/1918. (170) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Homorod-Suseni de cl. III, devinând vacante prin pensionarea parohului Ioan Lăzăreanu, conform ordinului ministerial Nr. 4978 Bis, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în *"Telegraful Român"*.

Emolumentele impreună cu acest post sănt cele făsionate în coala B, pentru conțelegeră.

Cerurile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, sănătă și înainteza la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte — cu știrea protopopului — în comună spre a căntări, predica și eventual a oficii.

Oeagiu (Algyógy), 30 iunie 1918.

Oficial protopresbiteral gr.-or. român al tracăului Oeagiu în conțelegeră cu comitetul parohial.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 325/1918 of. prot.

(171) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasă III Lăschia (Lăzach) din protopresbiteral Cetății-de-peatră, prin aceasta — în conformitate cu decizul consistorial din 22 Mai a. c. Nr. 5457 Bis. — se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în *"Telegraful Român"*.

Emolumentele impreună cu acest post sănt cele făsionate în coala B, de congrău.

Concurenții să-și înainteze rugările, provăzute cu documentele de lipsă, în termenul fixat subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu observarea restricțiilor și-lui 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în o Duminică sau sărbătoare în biserică din Lăschia, afirându-se ca concurență.

Lăpușul-unguresc, Magyarlásos, 30 iunie 1918.

Oficial protopresbiteral gr.-or. român al tracăului Cetățea-de-peatră în conțelegeră cu comitetul parohial.

Andrei Ludu,
protopop.**„FRATIA“,**

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Agnita.

Convocare.

Domiini actionari ai institutului de credit și economii „FRATIA“, se invită la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Dumineca în 25 August st. n. 1918, la 2 ore d. a., în localul ofic. protop. din Agnita.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul și propunerea direcționii și a comitetului de supraveghiere cu privire la bilanț și la contul profit și pierdere, distri. bugetul profitului curat și darea absolutorului pe anul de ge. stiune 1917.
3. Fixarea mărcelor de prezență pe anul 1918.
4. Alegerea a 3 membri în direcționare pe durată de 6 ani.
5. Decizia pentru urcarea capitalei sociale.

Domiini actionari, cari voiesc să participe la adunare în persoana sau prin plenipotenți sunt rugați să depună la cassa institutului acțiuni eventuale documente de plenipotență cel mult până la 24 August st. n. a. c. la 12 ore din zi.

Dacă numărul actionarilor prezenti sau ai acților reprezentate nu va fi de ajuns pentru a se putea aduce decizii valide, adunarea generală se convoacă din nou pe ziua de 1 Septembrie st. n. a. c. în localul și la ora susindicate, și se va ține cu același program, fără privire la număr, în sensul §§-lor 27 și 34 din statute.

Agnita, la 6 August 1918.

Directiunea.

I—1 (179) Bilanț cu 31 Decembrie 1917.

Activă — Vagyon. Mérleg Számla 1917. évi december 31-én.

Pasiva — Teher

	K f	K f	K f
Cassa — Készpénz	14.016,60	Capital — Részvénytőke	60.000,-
Escort — Leszámláolt válték	42.471,04	Fond de rezerva — Tarifák lap 4,193,55	
Credite personale hipotecare — Jelzálo-gázig biztosító személyi hitel	64.385,52	Fond special de rezerva — Kölcsön tarifák lap 2,968,10	
Credite camiale hipotecare — Jelzálo-gázig biztosító válték	16.325,00	Fond cultural — Művelődési lap 126,48	
Credite personale — Készpénz	10.813,90	Fond de pensii — Nyugdíj alap 849,57 8,13,75	
Crede personale — Ertékpénz	4.079,50	Depuner — Betétek — 171,129,50	
Achii — Részegyek	61.600,00	Díjak és eredmények — Fel nem veit támogatás — 70,-80	
Realități — Ingatlakon	439,54	Pro diversi — Kálfánk hitelezők — 3,560,15	
Cure current — Folyó számla	30.770,-	Interes transit. — Átmeneti kamakot — 750,-69	
Sper proces — Perkölcsök	186,93	Profit curat — Tiszta nyereség — 4.627,55	
Interese restante — Hatalékos kamakot	4.627,54		250,422,45
	250,422,45		250,422,45

Contul Profit și Pierdere.

Debit — Tartozik.	Veszteség — és Nyereség-Számla	Credit — Kötvetel.	
Interese — Kamakot:	K f	K f	
dupa depuneri — betétek utan	6.520,16	de escort — leszámláolt kamakot	1.851,76
Spese curent — Iradoi kölcsök	1.070,00	de credite hipotecare — Jelzálogosított kölcsön után	270,-28
Mare de prezentă — Jelenlét dijak	54,-	de credite personale — személyi hitel utan	1.766,17
Dare de 10%, după interese de depuneri — 10% betétek kamak atan	1.119,32	de credite personale hipotecare — jelzálogosított kölcsön atan	6.295,-41
Competită de timbr — Bélyeg iletek	56,26	Venite de altele — Ertékpénz utan	599,40
Profit curat — Tiszta nyereség	4.627,55	Venite de actiuni — Részegyek utan	119,-40
		Venite de conturi — Folyó számla	881,-27
		Interesse de cont current — Tiszta nyereség	2.908,10
		Provizioni — Jutálékok	15,731,10

Agnita, la 31 Decembrie 1917. — Szentágota, 1917 decembrie hó 31-én.

Ioachim Muntean m. p.,

prez. și dir. exec. — elnök és vezérigazgató.

Pavel Crișian m. p.,

contabil — könyvel.

DIRECTIUNEA: — AZIGAZGATÓSÁG:

Nicolae Gavrea m. p. I. Pareu m. p. Ioan Savu m. p.

Emanuil Dutuș m. p. Ilie Štefănescu m. p. Vasile Boca m. p.

Examinând conturile prezente le-am afiat exacte. — A jelen számáldisokat megvizsgáltam și helyesnek találtam.

Agnita, la 6 August 1918. — Szentágota, 1918 augusztus hó 6-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTÁG:

Ioan Băcilă m. p. Ioan Olariu m. p. Ioan Oros m. p. Milton Berghea m. p.

Ioan Vătăsan m. p., revizor expert al „Solidaritás“, a „Solidaritatea“ szakértő revizora.

Propunerea comitetului de supraveghieri.

Orășata adunare generală! Subsemnatul comitet de supraveghere a examinat în decursul anului 1917 registrele și valoare, pe care le-a afiat în regulă; deasemenea a examinat bilanțul anului 1917 conformă conturile Bilanț și Pierdere și Profit cu principale și auxiliare ale instituției și le-a afiat exacte.

Deci vă propun să binevoiți; 1. aprobă Bilanțul și contul Profit și Pierdere dădat de direcționii, căi și comitetului de supraveghere absolutoriu; 2. ză propunem direcționii, referitoare la impărțirea profitului curat de K. 4.027,55, la care și comitetul se alătură.

Agnita, la 6 August 1918.

Ioan Olariu m. p. Ioan Oros m. p. Milton Berghea m. p. Ioan Băcilă m. p.

Editura și tiparul tipografice arhdecezane.